

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 16450-06-10 פלוני ופלונית נ' אלמוני

מספר בקשה: 5:

בפני כב' השופט אסף זגורי
המבקשים/ התובעים:1. פלוני (קטינה) ת.ז.
2. פלוני (קטין) ת.ז. ...
שניהם באמצעות אמם, אפוטרופא טבעית,
אלמונית ת.ז. ...

נגד

המשיב/ הנתבע: אלמוני ת.ז. ...

מיני-רציו:

* פסיקת מזונות זמניים עבור שני קטינים. בין היתר נפסק, כי יש להתחשב בעובדה שהאב מקיים הסדרי ביקורים נרחבים עם הילדים ובכך מקל על נטל הטיפול בקטינים מצדה של האם אך מנגד מעמיס על עצמו הוצאות נוספות מעבר לתשלום המזונות. בנסיבות אלו, האב חוייב בתשלום מזונות הכרחיים בשיעור של 1,150 ₪ בלבד עבור כל קטין.

* משפחה – מזונות ילדים – מזונות זמניים

* משפחה – מזונות ילדים – חובת האב בתשלומם

* משפחה – מזונות – שיעורם

* משפחה – מזונות – מדור

פסיקת מזונות זמניים עבור שני ילדיהם הקטינים של הצדדים ילידי 2007 ו-2010.

ביהמ"ש לענייני משפחה פסק כי:

בהתאם לדין העברי (החל בענייננו). עד לגיל 15 שנים, חב האב חבות מוחלטת במזונות ילדיו הקטינים, בין מתקנות חכמים, בין מתקנת הרבנות הראשית משנת תש"ד, ובין מכוח פרשנות הדין העברי בפסיקת ביהמ"ש העליון. מעבר לגיל 15 שנים, חל דין צדקה על שני ההורים. עם זאת, אין בכך כדי לומר, כי מקום שחלה על האב חבות מוחלטת לשאת במזונות ילדיו, היא כוללת ומקיפה את כל הצרכים של הקטין. שכן הדין העברי מבחין בין מעגל צרכי הבסיס של הקטין לבין מעגל של צרכים אחרים שאינם הכרחיים דווקא (והחיוב בהם הוא מדין צדקה). לעניין זה, הפסיקה נוטה לראות בחיובו של האב בסיפוק צרכים בסיסיים בתחום הכלכלה, ביגוד, ההנעלה, המדור (והחזקתו), בריאות, חינוך, תקשורת ונסיעות – בבחינת צרכים הכרחיים. ואילו צרכים אחרים, כגון: נופש, בית מלון, טיולים, בגדי מותגים, בילויים וכיו"ב נופלים למעגל הצרכים מדיני צדקה, כאשר בהם יחוב האב, רק אם הוא נופל להגדרת "אמיד" כמשמעות ביטוי זה בהלכה הפסוקה. לעניין זה, יכולותיו של האב לשאת במזונות אינן נקבעות על יסוד הכנסותיו בלבד אלא אף בהתחשב ביכולתו הפוטנציאלית להשתכר או להגדיל השתכרות ולפי יכולתו ממקורות אחרים ובעיקר עסקינן בהתחשבות בנכסים נזילים.

בכל הנוגע לפסיקת מזונות זמניים, קבעה הפסיקה, כי מזונות זמניים הם סוג מיוחד של סעד זמני, מעין צו עשה שלמעשה מחולל שינוי במצב הקיים. באופן שיש בו כדי להצדיק קביעת תנאים דווקניים לנתינתו או לכל הפחות להורות כי על השופט לקבוע בזהירות רבה את יכולתו הכספית של הנתבע ואת צרכי הקטין, תוך שימת דגש על העובדה, כי מדובר בסעד זמני המתבסס על ראיות לכאוריות בלבד. באשר להיקף המזונות הזמניים, נקבע כי אלו אותם כספים הדרושים לזכאים לכך, לפי שיקול דעת ביהמ"ש, למחייתם עד לסיום הדיון בתביעה. מטעם זה נקבע, כי כאשר מצויים בידי הזכאים למזונות כספים המספיקים למחייתם לא יפסקו דמי מזונות זמניים. אולם צויין בהקשר זה, כי הפסיקה העבירה את עיקר מלאכת איזון השיקולים מממלכת "חרפת רעב", לעבר ממלכת "שמירה על המצב הקיים כפי שזה היה ערב הקרע בין הצדדים".

לעניין מינימום הכרחי, בתי המשפט לענייני משפחה פוסקים עבור כל קטין, ללא צורך בראיות, מדובר כיום בסכום המגיע כדי 1,300 ₪ בקירוב, ללא שהסכום כולל מדור, חינוך והוצאות חריגות ו/או הוצאות מדין צדקה; לעניין גובה הסכום קובעת הפסיקה, כי השיעור ייקבע, לאחר שנקבע החיוב במזונות ההכרחיים, על פי מעמדו הכלכלי של האב. כאשר מילת המפתח בפסיקת מזונות בכלל הינה "איזון". על ההחלטה בדבר חיוב אב במזונות ילדיו לאזן באופן ראוי בין צרכי הילדים, יכולתו הכלכלית של האב ויכולתה הכלכלית של האם.

לעניין חיוב במדור ו/או בהחזר מחצית הלוואת המשכנתא: ביהמ"ש העליון קבע כי עבור 2 ילדים מפתח קביעת השתתפות האב במדור הינו לפי שיעור של 40%. במקרה דנן, אין להמנע מפסיקת סכום עבור מדור בשל העובדה כי האם מתגוררת עם הקטינים בבית הוריה. שכן זהו מצב זמני ועל החלטת המזונות הזמניים להימנע מהנציחו. ביהמ"ש מעריך עלות שכירת דירה מתאימה בסכום של 1800 ₪).

במקרה דנן נקבע כי השתכרות המשיב הינה בשיעור ממוצע של 6,100 ₪ נטו וכי הוא ממצה פוטנציאל השתכרותו. בכל הנוגע לצרכי הקטינים, הרי שלא הובאו כמעט כל ראיות להוכיח את צרכי הקטינים בכלל ואת הטענה, כי אלו אכן גבוהים בהרבה מהסך שנקבע בפסיקת בתי המשפט כמזונות מינימליים ו/או הכרחיים. מאידך, יש להתחשב בעובדה שהאב מקיים הסדרי ביקורים נרחבים עם הילדים ובכך מקל על נטל הטיפול בקטינים מצדה של האם אך מנגד מעמיס על עצמו הוצאות נוספות מעבר לתשלום המזונות. בנסיבות אלו, האב חוייב בתשלום מזונות הכרחיים בשיעור של 1,150 ₪ בלבד עבור כל קטין.

לעניין המדור, נקבע כי כל עוד האם מתגוררת עם הקטינים אצל הוריה לא יחוייב האב בתשלום מדור והחזקתו. ברם, משתעבור האם להתגורר בדירה שכורה על האב לשלם 720 ₪ בחודש עבור המדור והחזקתו. (40% מ-1800).

כן חוייב האב בתשלום במחצית מהוצאות הבריאות והחינוך החריגות של כל אחד מהקטינים אשר אינן מכוסות ע"י סל הבריאות או ביטוח רפואי אחר ו/או על ידי חוק חינוך חובה (בהתאמה).

החלטה בבקשה למזונות זמניים

א. ההליך:

1. עקב מותה הטרגי והבלתי צפוי של כבוד השופטת נסרין בשארה-כרייני ז"ל, ובשל הדחיפות במתן החלטה בבקשה הנוכחית, הונחה זו האחרונה לפתחי.

2. במצב דברים זה והנסיבות המיוחדות המפורטות לעיל, ובהתאם לתקנה 266(א), 241(ד) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, מצאתי לנכון לדון בבקשה ולהכריע בבקשה זו על פי כתבי הטענות והמסמכים שהגישו הצדדים לבת המשפט, ללא צורך בקיום דיון במעמד הצדדים.

ב. רקע שקדם לבקשה:

3. הבקשה שבפניי עניינה פסיקת מזונות זמניים עבור שני ילדיהם הקטינים של הצדדים (להלן ייקראו בהתאמה: "הקטינים", "האם", "האב") והיא הוגשה על ידי הקטינים באמצעות אמם.

4. האם והאב, שניהם יהודים, אשר נישאו זה לזו כדמו"י ביום 15.10.06 וכתוצאה מנישואיהם אלה ומקיום יחסים משותפים נולדו להם שני ילדיהם, הלוא הם הקטינים: פלונית - ילידת 29.07.07 פלוני - יליד 28.01.10

5. נישואיהם של בני הזוג לא עלו יפה, כאשר כל צד מאשים את רעהו בקרע ובכשלון היחסים המשותפים.

6. מצד האם הועלו טענות לאלימות פיסית ומילולית של האב כלפיה. עוד טענה, כי האב משתמש בסמים ושותה אלכוהול, דבר אשר חרף הסכסוך בין הצדדים.

7. האב מכחיש טענותיה אלו של אשתו וטוען, כי היא מעלילה עליו עלילות כזב וכי הגישה נגדו בקשות סרק אשר נדחו על יד בית המשפט, והכול במטרה לפגוע בו ובשמו ולזכות ליתרון דיוני. לשיטתו, עילת הסכסוך בין בני הזוג, נעוצה בהתנהגותה שלוחת הרסן של האישה אשר גרמה להידרדרות במצבו הכלכלי.

8. ביום 20.05.10 עזב האב את דירת הצדדים, ומאז בני הזוג חיים בנפרד.

9. על רקע הקרע בחיי בני הזוג, הגישה האם, ביום 09.06.10, תביעת מזונות ותביעת משמורת ביחס לקטינים.

10. עוד הגישה האם בקשה לפי הוראות ה**חוק למניעת אלימות במשפחה**, התשנ"א - 1991 (ראה: ה"ט 16908-06-10). הליך זה רלבנטי לענייני כיוון שבמסגרתו הגיעו הצדדים להסכמות, לפיהן האם תפנה את דירת הצדדים עד ליום 20.7.10, ימונה שמאי על ידי בית המשפט לשם הערכת שווי הדירה והשיתוף בה יפורק באמצעות מכירה חופשית לצד שלישי, אשר ככל שלא תעלה יפה תוך 30 יום, תעבור למסלול של מכירה באמצעות ב"כ הצדדים ככונסים (ראה פסק הדין בתיק ה"ט 16908-06-10 מיום 20/6/2010).

11. לנוכח הסכמות הצדדים, עזבו על פי הנטען, האם והקטינים את הדירה המשותפת וככל הנראה, (כך עולה לפחות מתגובת האב לבקשה), עברו להתגורר בבית הוריה של האם.
12. בבקשה לפסיקת מזונות זמניים לא הובאו ראיות אודות הוצאות מדור, אודות עלויות דיור חליפי ולא ניתנה התייחסות כלשהי לסוגייה זו.

ג. טענות הצדדים:

ג.א. טענות המבקשים:

13. בכתב התביעה מפרטת האם את צרכי הקטינים, בסך כולל של 5,100 ₪ בחודש, סך הכולל הוצאות מדור וגן. בבקשה למזונות הזמניים העמידה האם את צרכי הקטינים על סך של 4,395 ₪ עבור הילדה פלונית וסך של 4,584 ₪ עבור פלוני, סכומים הכלולים הוצאות המדור ואחזקתו והוצאות גן.
14. האם טענה באופן כללי כי לאור פינוי הדירה, עליה למצוא דיור חליפי **יעל כל המשתמע מכך לעניין הוצאות המדור** (סעיף 7 לבקשה). באשר להוצאות החזקת מדור צירפה המבקשת אישורים אודות ההוצאות שהיו בדירת המגורים המשותפת בעיר XXXXXX.
15. לעניין עלויות גני הילדים טענה האם, כי שני הילדים מתחנכים בפעוטונים של נעמי"ת כדלהלן: 945 ₪ לחודש עבור הקטינה פלונית ועוד 1,284 ₪ בחודש עבור הקטין XXXX.
16. למרות כל אלה בפתח הבקשה לפסיקת מזונות זמניים, עתרו המבקשים לחייב המשיב בתשלום מזונות זמניים בשיעור של 4,200 ₪ בחודש עבור שני הקטינים.
17. עוד טענה האם, מאז עזב האב את דירת בני הזוג ביום 20.05.10, לא דאג לתשלום התשלומים השוטפים עבור הוצאות הבית ואחזקתו.

ג.ב. טענות המשיב:

18. ראשית טוען המשיב, כי יש לדחות את הבקשה לפסיקת מזונות זמניים היות ולא צורפו לבקשה תצהיר, טופס הרצאת פרטים ותלושי שכר כנדרש **בתקנות סדר הדין האזרחי**. עוד נטען בהקשר זה, כי למעט 5 אישורים בודדים לא צורפו אסמכתאות המוכיחות הוצאות הקטינים כנטען בגוזמה בכתב התביעה ובבקשה.

19. בנוסף טוען המשיב, כי מזונות זמניים הינם אחת מצורתיו של סעד זמני, והוא ניתן למי שזקוק לו עד שיתברר דינו. לשיטתו, האם לא הוכיחה מצב כלכלי קשה, ונמנעה מצירוף אסמכתאות אודות הכנסותיה ובמצב דברים זה אין להעניק לה סעד זמני זה של מזונות זמניים.
20. האב הוסיף וטען, כי הוא דואג ומטפל בקטינים במישרין, הרבה מעבר לאמם וכי הוא שותף פעיל ביותר בגידולם. בהקשר זה פירט האב, כי הקטינים שוהים במחיצתו פעמיים בשבוע בביקורים כוללי לינה וזאת בימים ב' ו-ד' וכן לנים אצלו בכל סוף שבוע שני לסירוגין. המשיב טען כי יש להביא עובדה זו בחשבון בעת קביעת שיעור המזונות שעה שיש לה השלכות כלכליות דו כיווניות; מחד נטל נוסף לפתחו של האב ומאידך הפחתת נטל מהאם.
21. זאת ועוד, האב טוען, כי הוא נושא בכל הוצאות הבית השוטפות, בהחזר תשלום הלוואת המשכנתא והחזר נוסף של הלוואה שנטלו הצדדים באמצעות מקום עבודתו והמוחזרת במישרין משכרו מדי חודש.
22. האב אינו מכחיש חובתו לתשלום מזונות עבור ילדיו הקטינים, אם כי טוען הוא שהסכומים המבוקשים מופרזים ומוגזמים ללא כל ביסוס ראיתי והם אף סותרים ושונים מאלו שפורטו בכתב התביעה. לאור כל אלה מתנגד האב לסכומים שנטענו בבקשה.
23. האב טוען כי האם חזרה לעבודתה לאחר סיום חופשת הלידה וכי היא משתכרת היטב ומשכך אין לה כלל צורך בפסיקת מזונות זמניים.
24. הגם שבתגובה לבקשה, מתנגד האב כלל לחיובו במזונות זמניים מהטעמים שבוארו לעיל, הרי שבכתב ההגנה הציע הבעל לשלם לכל אחד מהקטינים סך של 1,100 ₪ לחודש.

ד. השתכרות הצדדים:

ד.א. השתכרות האם:

25. בעת הגשת כתב התביעה, האם שהתה בחופשת לידה וקיבלה דמי לידה מהמל"ל. האב טען בכתבי טענותיו כי האם משתכרת 5,000 ₪ נטו ממקום עבודתה.
26. אין חולק כי האם חזרה לעבודתה במפעל XXXX בע"מ ביום 15.06.10.
27. לכתב התביעה לא צורפו אסמכתאות בדבר הכנסותיה של האישה עובר ללידה, אך מאישור שצורף לתשובה לתגובה בעניין המזונות הזמניים עולה, כי שכרה החודשי של האם הינו 4,100 ₪ (נטו). עוד עולה כי האם מועסקת במפעל זה מאז שנת 2008.

28. מעיון בדף החשבון שצורף לכתב התביעה עולה, כי בחודש פברואר 2010, עובר לחופשת הלידה, השתכרה האם באותו מקום עבודה סך של 4,700 ₪ נטו לאחר כל הניכויים.
29. לאור כל זאת, אני מעמיד השתכרות האם על סך של 4,500 ₪ נטו מדי חודש כאשר לסכום זה יש לצרף את קצבת הילדים לה זכאית האם בשל היותה משמורנית של הקטינים בשיעור של כ-330 ₪ בחודש.
- מכאן שהשתכרות האם תוערך בשיעור של כ-4,830 ₪ בחודש בממוצע.**
- ד.ב. השתכרות האב:**
30. האם טוענת, כי הבעל עובד XXXXX כ-XXXXX ומשתכר סך של כ-7,000 ₪ נטו מדי חודש.
31. האב טוען מנגד, כי הוא משתכר הרבה פחות מהנטען, וכי הכנסתו אינה עולה על סך של 4,500 ₪ לחודש.
32. הבעל צירף "לקט" תלושי שכר לכתב ההגנה מטעמו; תלושים עבור חודשים יולי - אוקטובר שנת 2009 ותלוש ביחס לחודש אפריל ומאי לשנת 2010, מתלושי השכר עולה לכאורה, כי הבעל משתכר בממוצע סך של 5,600 ₪.
33. עם זאת מדפי חשבון שצורפו לכתב ההגנה עולה כי בחודש 3/2010 הופקד לחשבון הבנק סך של 6,082.77 ₪ ואילו בחודש 4/2010 הופקד סך של 6,968.53 ₪, בגין שכרו של האב נטו לאחר כל הניכויים.
- יש לזכור עוד, כי במסגרתו שכרו זכאי האב לארוחות, החזקת רכב ומימון שיחות טלפון נייד ולזכויות נוספות.
34. לאור כל זאת אני אומד ומעמיד את השתכרות המשיב על סך ממוצע של כ-6,100 ₪ נטו בחודש.
- ה. המתווה הנורמטיבי לחיוב האב במזונות ילדיו הקטינים:**
35. אין חולק, כי על האב חל הדין העברי בשל השתייכותו לדת היהודית. משכך ובשים לב להוראות [החוק לתיקון דיני המשפחה](#) (מזונות), תשט"ו – 1959, הרי שיש לפנות להוראות הדין העברי בהקשר זה.

36. נעיר בהקשר זה, כי המסד לקביעתו זו היא הוראת סעיף 3 (א) [לחוק לתיקון דיני משפחה](#) (מזונות) תשי"ט - 1959 : **"אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו... לפי הוראות הדין האישי החל עליו ..."**

37. בדין העברי ישנם מספר מעגלי חבות במזונות, מעגל מזונות החובה ומעגל מזונות צדקה. עד לגיל 15 שנים, חב האב חבות מוחלטת במזונות ילדיו הקטינים, בין מתקנות חכמים, בין מתקנת אושא משנת תש"ד - 1954, של הרבנות הראשית ובין מכוח פרשנות הדין העברי בפסיקת בית המשפט העליון. מעבר לגיל 15 שנים, חל דין צדקה על שני ההורים.

 ראה : שולחן ערוך, חושן משפט, סימן ב' ;

 ע"א 591/81 פורטוגו נ' פורטוגו, פ"ד לו(3) 449 ;

 א' נ' ב', פד"ר יז 2 ;

 בע"מ 1356/08 פלוני נ' פלונית, [פורסם בנבו] פורסם באתר הרשות השופטת, ניתן ביום 26/3/08

38. עם זאת, אין בכך כדי לומר, כי מקום שחלה על האב חבות מוחלטת לשאת במזונות ילדיו, היא כוללת ומקיפה את כל הצרכים של הקטין. שכן הדין העברי מבחין בין מעגל צרכי הבסיס של הקטין לבין מעגל של צרכים אחרים שאינם הכרחיים דווקא (והחיוב בהם הוא מדין צדקה). **דומני כי בהקשר זה ובהקשר זה בלבד יש טעם בדברי ב"כ המשיב בדבר השתכרות האם.**

39. **ובכן, מהם צרכים הכרחיים?**
 הפסיקה נוטה לראות בחיובו של האב בסיפוק צרכים בסיסיים בתחום הכלכלה, ביגוד, ההנעלה, המדור (והחזקתו), בריאות, חינוך, תקשורת ונסיעות – **בבחינת צרכים הכרחיים**. צרכים אחרים, כגון: נופש, בית מלון, טיולים, בגדי מותגים, בילויים וכיו"ב נופלים למעגל הצרכים מדיני צדקה, כאשר בהם יחוב האב, רק אם הוא נופל להגדרת "אמיד" כמשמעות ביטוי זה בהלכה הפסוקה.

40. **האם האב ממצה יכולת השתכרותו?**
 הפסיקה קבעה כי יכולותיו של האב אינן נקבעות על יסוד הכנסותיו בלבד אלא אף בהתחשב ביכולתו הפוטנציאלית להשתכר או להגדיל השתכרות. בעניין זה כבר נפסק כי: **"יכולתו של בעל (ואב) לשאת במזונות הזכאים להם, אינה נקבעת על פי הכנסתו המוגבלת והמצומצמת, אלא על פי יכולתו למצות את כישוריו ולהגדיל את הכנסתו..."** (ע"א 239/85 [עמיצור נ. עמיצור, פד"י מ\(1\) 147](#)).
41. במקרה דנן ושעה שלא נטען ולא כל שכן לא הוכח אחרת, סבורני כי האב ממצה פוטנציאל ההשתכרות שלו.
42. **האם יש לאב מקורות הכנסה אחרים זולת שכר שניתן להתחשב בהם בפסיקת מזונות?**
 עוד קבעה הפסיקה, כי חובת אב בתשלום המזונות נמדדת לא רק לפי השתכרותו אלא גם לפי יכולתו ממקורות אחרים ובעיקר עסקינן בהתחשבות בנכסים נזילים.
- ***
 רע"א 250/09 [פלוני נ' פלוני](#), [פורסם בנבו] פורסם באתר הרשות השופטת, מיום 2/6/2009 ;
 רע"א 130/83 [פרייס נ' פרייס, פ"ד לח\(1\) 721 \(1984\)](#).
 ע"א 210/82 [גלבר נ' גלבר, פ"ד לח\(2\) 14 \(1984\)](#)
43. במקרה דנן, לאב קרנות השתלמות וקופות גמל בשיעור זעום יחסית שלא ניתן להתחשב בהן כהכנסה נוספת, בפרט שעה שמנגד יש לו חובות למקום עבודתו.
44. אמנם דירת הצדדים אמורה להימכר, אך מכתבי הטענות לא ברור האם וכמה כספים יוותרו ממכירתה בידי כל אחד מהם (לאחר כיסוי חוב המשכנתא) כך שאיני יכול להתחשב בעובדה זו של מכירת הדירה כהכנסה נוספת שיש לאב.
45. לפיכך, אני קובע כי **במצב דברים זה ובשלב זה**, הבסיס לחיוב האב במזונות ילדיו הקטינים הוא השתכרותו כפי שהוערכה על ידי לעיל וזו בלבד.
46. באשר להותרת מינימום הכרחי לקיום של האב, פסיקת בית המשפט העליון אישרה פסקי דין שהותירו לאבות פחות מ-2,000 ₪ לקיומם שלהם

 רע"מ 1715/07 [פלוני נ' פלונית ואח'](#), [פורסם בנבו], 6/3/2008.
47. בסיכום כולל, סבורני כי מילת המפתח בפסיקת מזונות בכלל הינה "איזון". שהרי פסיקת בית המשפט העליון קובעת, כי על ההחלטה בדבר חיוב אב במזונות ילדיו לאזן באופן ראוי בין צרכי הילדים, יכולתו הכלכלית של האב ויכולתה הכלכלית של האם.
- ***
 רע"א 250/09 [פלוני נ' פלוני](#), [פורסם בנבו] פורסם באתר הרשות השופטת, 2/6/2009
 רע"מ 2433/04 [ג.צ. נ' ד.צ.](#), [פורסם בנבו] פורסם באתר הרשות השופטת מיום 2/10/2005

48. עקרונות לפסיקת מזונות זמניים :

48.1. בכל הנוגע לפסיקת מזונות זמניים, קבעה הפסיקה, כי מזונות זמניים הם סוג מיוחד של סעד זמני, מעין צו עשה שלמעשה מחולל שינוי במצב הקיים (משית על החייב חבות במזונות שלא הוטלה עליו עד כה במטרה להבטיח את קיומם של הזכאים למזונות עד לבירור המשפט.

48.2. אמנם, אין בעובדה זו כדי למנוע את האפשרות להעניק סעד זמני, בייחוד סעד של מזונות זמניים. אך יש בכך כדי להצדיק קביעת תנאים דוקניים לנתינתו או לכל הפחות להורות כי על השופט לקבוע בזהירות רבה את יכולתו הכספית של הנתבע ואת צרכי הקטין, תוך שימת דגש על העובדה, כי מדובר בסעד זמני המתבסס על ראיות לכאוריות בלבד.

*** רע"א 324/88 אדר נ' אדר, פ"ד מב(3) 347, 351
*** ע"א 2398/97 אייל נ' אייל, פ"ד נא(5) 608

48.3. באשר להיקף המזונות הזמניים, נקבע כי אלו אותם כספים הדרושים לזכאים לכך, לפי שיקול דעת בית המשפט, למחייתם עד לסיום הדיון בתביעה.

שיקול זה חשוב במקרה דנן, שעה שבשלב זה, לאור פטירת המותב הנוכחי ובטרם מונה מותב אחר לדון בתיק, אמורה החלטת המזונות הזמניים ללוות את הצדדים מספר חודשים לא מבוטל.

48.4. מטעם זה נקבע, כי כאשר מצויים בידי הזכאים למזונות כספים המספיקים למחייתם לא ייפסקו דמי מזונות זמניים.

*** ראה: ע"א 342/83 גלזמן נ' גלזמן, פ"ד לח(4) 105, בעמ' 109.

48.5. הואיל ולבית המשפט שיקול דעת נרחב בפסיקת המזונות הזמניים, יש ליתן הדעת למגמה העכשווית הנהוגה בפסיקת בתי המשפט בהקשר. מגמה זו העבירה את עיקר מלאכת איזון השיקולים מממלכת "חרפת רעב", לעבר ממלכת "שמירה על המצב הקיים כפי שזה היה ערב הקרע בין הצדדים".

*** בר"ע(י-ם) 1081/05 פלוני נ' אלמונית, [פורסם בנבו] תק-מחוזי 2006(3) 5022, 5041.

"בעניין מזונות זמניים, מן הראוי לשקול שיקול נוסף, שלטעמי יש להתייחס אליו במיוחד: כאשר מדובר בפער כלכלי משמעותי בין בעל לבין אישה, יש חשש כי אי פסיקת מזונות זמניים בשיעור הולם, תיצור פערי כוחות בין בני הזוג, בעת המשא ומתן לגירושין, ובעת ההליכים המשפטיים ביניהם. ייתכן כי אישה, שהמזונות הזמניים שנפסקו לה יהיו נמוכים, או שלא ייפסקו לה מזונות זמניים כלל, תמצא במצב נחות כל כך, עד שתהיה מוכנה במסגרת משא ומתן לגירושין או במהלך התדיינות ממושכת - שהבעל העשיר יכול להרשות לעצמו - לוותר על המגיע לה. סבור אני - מבלי שרואה אני צורך לפתח עניין זה לעומקו - כי יש לשקוד, עד כמה

שניתן, להביא את בני הזוג למצב פחות או יותר שוויוני מבחינה כלכלית בסיום הנישואין, ופועל יוצא מכך הוא כי במשא ומתן לקראת הגירושין ובהליכים המשפטיים שבין בני הזוג, מפרוץ הסכסוך ועד הגירושין עצמם, מן הראוי כי כל אחד מבני הזוג ימצא באותו מצב כלכלי, פחות או יותר....

....מכאן, שהדרך הנאותה היא פסיקת מזונות זמניים שתשקף, פחות או יותר, את המצב הכלכלי שהיה לפני פרוץ הסכסוך, וכך יוכלו שני בני הזוג לגשת לשולחן המשא ומתן, ולהליכים המשפטיים שביניהם בכל הערכאות (בית משפט למשפחה; בית דין רבני; וערכאות הערעור עליהם), כאשר אין מנצח ואין מנוצח, וכי מצבם הכלכלי ורמת חייהם היא דומה או אף זהה לזו שהיתה לפני תחילת ההליכים המשפטיים ביניהם.

70. לדידי, זכות זו לנהל משא ומתן לגירושין, ולהשתתף בהליכים משפטיים, כאשר בני-הזוג נמצאים במצב כלכלי שווה, פחות או יותר, מכוח פסיקת המזונות הזמניים, היא חלק מחובת בית המשפט לנהוג באופן שווה כלפי בעלי הדין....." (כל ההדגשות שלי א.ז.)

48.6. בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע, כי במסגרת צרכיהם ההכרחיים של הילדים, נכללות הוצאות מזון, ביגוד ומדור (מקום מגורים והוצאות אחזקתו), חינוך בסיסי (לא כולל חוגים וכיוצא"ב) ובריאות. מעבר לצרכים אלו החיוב הוא מדין צדקה, ותלוי ביכולתו של הנתבע.

*** [תמ"ש 41/98 פלוני נ. אלמוני](#) (לא פורסם) [פורסם בנבו];
*** [ע"א 328/72 לנגל נ. לנגל](#), פ"ד כז(2) 470, 474;
*** [ע"א 52/87 הראל נ. הראל](#), פ"ד מג(4) 201, 205;
** [ע"א 2312/90 קחואר נ. קחואר](#), פ"ד מה(3) 33, 34-35

ולעניין מינימום הכרחי שבתי המשפט לענייני משפחה פוסקים עבור כל קטין, ללא צורך בראיות, מדובר כיום בסכום המגיע כדי 1,300 ₪ בקירוב, ללא שהסכום כולל מדור, חינוך והוצאות חריגות ו/או הוצאות מדין צדקה;

*** [בר"ע \(נצרת\) 1121/06 יוסף סוסן נ' נעמי סוסן ואח'](#), [פורסם בנבו], תק-מח 2006(3), 4538, עמ' 4540 (כב' סגן הנשיא אמינון);
*** [בר"ע 1895/02 בן עמי נ' משיח](#), [פורסם בנבו], תק-מח 2003(1), 23019 (כב' השופטת שטופמן);
*** [ע"מ \(ירושלים\) 789/05 ע' ד' \(קטינה\) ואח' נ' ע' י'](#), [פורסם בנבו], תק-מח 2006(1), 1859, עמ' 1866;
*** [תמ"ש \(ת"א\) 104372/97 י' י' נ' י' א'](#) [פורסם בנבו] תק-מש 2003(3), 559, בפסקה 8;
*** [תמ"ש 10372/97 ק' נ' מ' נ'](#), [פורסם בנבו] תק-מש 2003(1), 249, בפסקה 16.5;

48.7. לעניין גובה הסכום קובעת הפסיקה, כי השיעור ייקבע, לאחר שנקבע החיוב במזונות ההכרחיים, על פי מעמדו הכלכלי של האב שכן: **"קביעת דמי המזונות נעשית על יסוד הצבתם זה לצד זה של מספר נתוני יסוד, אשר ביניהם קיימת בדרך כלל זיקה. כך, חייב**

בית המשפט לקבוע מה הם צורכיהם של הקטינים התובעים את מזונותיהם, ומהו כושר השתכרותו של החייב במזונות."

 ע"א 180/80 תמיר נ' תמיר, פ"ד לד(4) 499, 501-502 ;
 ע"א 302/80 אגלזיאס נ' אגלזיאס, פ"ד לד(4) 529. ***

48.8. לעניין חיוב במדור ו/או בהחזר מחצית הלוואת המשכנתא :

48.8.1. בית המשפט העליון קבע כי עבור 2 ילדים מפתח קביעת השתתפות האב במדור הינו

לפי שיעור של 40% (ע"א 52/87, הראל נ' הראל, פ"ד מ"ג(4), 201, 205).

48.8.2. ראה עוד ע"א 6152/97 ממו נ' ממו (לא פורסם) [פורסם בבנו] מפי כבוד הנשיא ברק

(בהחלטה זו דחה הנשיא ברק ערעור על פסק דינו של כב' השופט אמינוף מבית

המשפט הנכבד שחייב אב בתשלום משכנתא במלואה להבטחת מדור).

48.8.3. במקרה דנן, תשלום הלוואת המשכנתא הינו שיקול קצר מועד לאור העובדה

שהצדדים הסכימו על פירוק השיתוף בדירה ומכירתה לצד ג'.

48.8.4. עם זאת איני מקבל טענת המשיב כי אין לכלול חיוב במדור של הקטינים במסגרת

החלטתי זו.

48.8.5. גם אם האם והקטינים מתגוררים אצל הורי האם, הרי זהו מצב זמני ועל החלטת

המזונות הזמניים להימנע מהנציחו.

48.8.6. אי לכך, ובנסיבות שבפניי אני מוצא לנכון להשית על האב חיוב שיכלול השתתפות

במדורם של הקטינים וזאת על פי אומדנא של בית המשפט שבתוך עמו יושב ומודע

לעלות שכר הדירה באזור המגורים המשותף האחרון של הצדדים ובכפוף לקיומה

של הוצאה שכזו בפועל והדברים יפורטו במסגרת ההוראות האופרטיביות של

החלטה זו.

48.8.4. בהקשר זה מצאתי לנכון להעמיד עלות המדור בשיעור של 1,800 ₪ כולל הוצאות

החזקת המדור, כאשר על האב להשתתף ב-40% מסכום זה, קרי ב-720 ₪ בחודש.

ו. מן הכלל אל הפרט:

49. משהנחנו את הפסיקה המחייבת והמנחה כנר לרגלנו וכמצפן לדרכנו, נבקש למזוג

העובדות על הדין ולרקוח את דין החיוב במזונות זמניים עבור המבקשים בנסיבות מקרה

זה.

50. במקרה דנן, הוכח בפניי כי השתכרות המשיב הינה בשיעור ממוצע של 6,100 ₪ נטו וכי הוא ממצה פוטנציאל השתכרותו.
51. בכל הנוגע לצרכי הקטינים, הרי שלא הובאו כמעט כל ראיות להוכיח את צרכי הקטינים בכלל ואת הטענה, כי אלו אכן גבוהים בהרבה מהסך שנקבע בפסיקת בתי המשפט כמזונות מינימליים ו/או הכרחיים לכל קטין, בפרט.
52. מאידך, יש להתחשב בעובדה שהאב מקיים הסדרי ביקורים נרחבים עם הילדים ובכך מקל על נטל הטיפול בקטינים מצדה של האם אך מנגד מעמיס על עצמו הוצאות נוספות מעבר לתשלום המזונות.
- לפיכך מצאתי בנסיבות אלו, כי כל עוד האב מקיים הסדרי ביקורים נרחבים אלו, הרי הוא יחוייב בתשלום מזונות הכרחיים בשיעור של 1,150 ₪ בלבד עבור כל קטין. רק כך יוותר לו מינימום למחייתו שלו ואף זאת בצמצום רב, לפחות בשנים הקרובות, עת הוצאות הקטינים מוגדלות בשל עלויות הגנים והפעוטונים.
53. לעניין המדור, סבורני כי כל עוד האם מתגוררת עם הקטינים אצל הוריה לא יחוייב האב בתשלום מדור והחזקתו.
- ברם, משתעבור האם להתגורר בדירה שכורה על האב לשלם 720 ₪ בחודש עבור המדור והחזקתו. החיוב במדור יוכפף להצגת חוזה שכירות חתום על ידי האם.
54. לעניין השתתפות בגנים, אני מורה לצדדים לבחון כל דרך למצות זכותם לקבל הנחות עבור מעונות וגני ילדים ובשלב זה אחייב המשיב בתשלום מחצית מהוצאות חינוך אלו של הקטינים, החל מיום 1/9/2010 ואילך, שעה שכך בחרתי לאזן בין השתכרות הצדדים בפועל ובפרט בעקבות החיוב של האב במזונות הילדים.
55. החלטתי זו ניתנה בפירוט יתר ולא בכדי ; כאמור, ימים לא מעטים יחלפו עד שימונה מותב חליפי לדון בתיק זה לגופו ולא כל שכן עד שתסתיים ההתדיינות כולה בהכרעה שיפוטית בסוגייה זו של מזונות הילדים. ברי איפוא, כי בשלב ביניים זה שהוא שלב ממושך יחסית, על הצדדים להתנהל בהתאם להחלטת המזונות הזמניים.
- במצב דברים זה וכאשר דומה כי הפרידה הינה סופית, הוסכם על פירוק השיתוף בדירה, הכנסות הצדדים ידועות וברורות דיין, ניתנת החלטה זו לא רק כבסיס להתנהלות יומיומית של הצדדים אלא גם כבסיס למתן פסק דין סופי בתביעה, או ניהול מו"מ להסכם גירושין כולל על בסיסה.

- אי לכך מצופה מב"כ הצדדים לבוא בדברים זו עם זה, על מנת לקדם עניינם של שולחיהם על בסיס החלטתי זו.**
- סיכום והוראות אופרטיביות:** ז.
56. לאור כל האמור, הנני קובע בזאת, כי האב חב בתשלום מזונות זמניים של 1,150 ₪ עבור מזונות זמניים של ילדיו הקטינים והוא ישלם כדלהלן:
- 56.1. המשיב ישלם למבקשת, עבור מזונות הקטינה פלונית, מדי חודש בחודשו, סך של 1,150 ₪.
- 56.2. המשיב ישלם למבקשת, עבור מזונות הקטין פלוני, מדי חודש בחודשו, סך של 1,150 ₪.
(להלן: "דמי המזונות הזמניים")
- 56.3. המשיב ישלם לאם כהשתתפות עבור מדור הקטינים ובתוספת לדמי המזונות הזמניים את הסך של 720 ₪ מדי חודש החל מהמועד שתחל לשכור דירה ובכפוף להצגת חוזה שכירות חתום בפני האב.
- 56.4. דמי המזונות הזמניים הנ"ל ישולמו לידי המבקשת מס' 1 עד ה-10 לכל חודש עבור אותו חודש וזאת החל מיום 10 בחודש נובמבר 2010 ואילך.
- 56.5. אני מעמיד הפרשי מזונות העבר (כולל מדור), מיום הגשת התביעה ועד ליום מתן החלטתי זו על סך כולל של 10,000 ₪ שיחולקו לעשרים תשלומים שווים (500 ₪ בחודש), שאינם נושאים הפרשי ריבית והצמדה וישולמו במקביל לדמי המזונות החל מיום 10 בחודש נובמבר 2010.
- 56.7. דמי המזונות הזמניים הנ"ל יועברו ע"י האב בהעברה בנקאית ישירה לחשבונה של האם ודפי החשבון יהוו ראיה מכרעת לתשלום דמי המזונות.
- 56.8. דמי המזונות הזמניים לעיל, יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן, כפי שזה מתפרסם מדי 15 בכל חודש על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מדד הבסיס יהא המדד שיתפרסם ביום 15/11/2010 (להלן "מדד הבסיס").
- 56.9. דמי המזונות הזמניים הנ"ל יותאמו ויעודכנו על פי השינויים ממדד הבסיס הנ"ל מדי שלושה (3) חודשים (ללא תשלומים רטרואקטיביים) כאשר ההתאמה הראשונה למדד, תבוצע בעת פרעון דמי המזונות של חודש פברואר 2011.

- 56.10. למען הסר ספק, מודגש ומוסכם בזאת שמדדים שליליים לא יובאו בחשבון בהתאמה זו דלעיל. קרי דמי המזונות הזמניים לא יופחתו ככל שהמדד יהא שלילי.
- 56.11. ככל שפסק הדין בתביעה העיקרית לא ישנה את סכום דמי המזונות הזמניים, דמי המזונות הנ"ל ישולמו לידי האם עד שימלאו לכל קטין שמונה עשרה (18) שנים או עד לסיום לימודיו התיכוניים – לפי המאוחר מבין שני המועדים הנ"ל.
- 56.12. בכפוף לאמור לעיל, ממועד סיום לימודיו התיכוניים של כל אחד מהקטינים ו/או הגיעם לגיל 18 שנים (לפי המאוחר מבין השניים), ועד לסיום שירותו הצבאי הסדיר בחובה של כל אחד מהקטינים ישלם האב לידי האם, תשלום מזונות חודשי בגין הילד, בסך של 400 ₪ (בתוספת הפרשי הצמדה למדד הבסיס).
- 56.13. דמי המזונות הזמניים המפורטים לעיל ישולמו לידי התובעת **בנוסף** לקיצבת הילדים המשולמת לה ע"י המל"ל ו/או בנוסף לכל קיצבה, גימלה או הטבה להם היא זכאית, ככל שהיא זכאית על פי כל דין, בהיותה אם משמורנית של הקטינים.
- 56.14. חלקה של המבקשת בתשלום מחצית הלוואת המשכנתא החל מיום הפרידה ואילך יקוזז מהתמורה שתשלום בגין מכירת הדירה לצד ג' ולא מדמי המזונות.
- 56.15. בנוסף לדמי המזונות הזמניים יישאו שני הצדדים במחצית מהוצאות הבריאות והחינוך החריגות של כל אחד מהקטינים אשר אינן מכוסות ע"י סל הבריאות או ביטוח רפואי אחר ו/או על ידי חוק חינוך חובה (בהתאמה) והכל לפי הוראות אלו:

א. הוצאות פעוטון, גן XXXX של שני הקטינים (החל מיום 1/9/2010).

- ב. הוצאות ריפוי חריגות, אשר אינן ממומנות על ידי ביטוח הבריאות הממלכתי, לרבות טיפולי שיניים, אורתודנטיה, משקפיים, טיפולים פסיכולוגיים, ריפוי בעיסוק, תרופות שאינן בסל הבריאות.
- ג. הוצאות חינוך חריגות, הכוללות השתתפות במחצית עלות קייטנת קיץ לפי תעריף של קייטנה עירונית בלבד, למשך חודש אחד לכל היותר לכל אחד מהילדים; עד חוג אחד לשנה לכל ילד (בהתאם לרצון הילד והסכמת שני הצדדים ובכפוף לכך שעלות החוג לא תעלה על 170 ₪ בחודש), שיעורי עזר (ככל שיידרשו למי מהילדים, בהמלצת גורם מקצועי ו/או מחנך כיתה, תשלום בעבור צהרון), ובלבד שהחלטה בדבר זהות הצהרון הינה החלטה משותפת של ההורים מראש ובכתב.
- ד. הנני קובע, כי כל דרישה לטיפול ו/או להשתתפות של האב במימון או תשלום הוצאות חריגות כאמור (חינוכיות ורפואיות) תיעשה אך ורק לאחר שהאם תמצה

כל ההליכים מול כל הגורמים האחראים על מימון, סבסוד, השתתפות ו/או מתן הנחות והטבות. תנאי זה מהווה תנאי סף לחיוב האב בתשלום חלקו בהוצאות החריגות והאב רשאי לדרוש אישור על כך – ככל שניתן להשיג אישור כאמור.

ה. תשלום הנתבע עבור הוצאות חריגות ייעשה במישרין לגורם המטפל ו/או נותן השירות בכפוף לקבלת חשבוניות או הצעות מחיר בכתב. הסדר זה לא יחול על הוצאות בריאות הנעשות בשל מקרה חירום, חלילה.

ו. הנני מחייב את הצדדים להתייעץ זו עם זה ועם גורמים מקצועיים מוסמכים בטרם הוצאת הוצאה כאמור.

57. לאור האמור בסעיף 55 להחלטתי זו, יודיעו ב"כ הצדדים לבית המשפט, תוך 60 יום מהיום, (במסמך אחד חתום על ידי שניהם) האם ניתן ליתן תוקף של פסק דין להחלטת המזונות הזמניים כמות שהיא או בשינוי מוסכם כזה או אחר, או שמא מעוניינים הם בקביעת התיק להוכחות.

58. בנסיבות, לא יינתן צו להוצאות.

ניתן לפרסום, ללא פרטים מזהים כלשהם של הצדדים.
ניתן היום ל' בתשרי, 8 באוקטובר, 2010 בהיעדר הצדדים.

חתימה

אסף זגורי 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)